

## عنوان مقاله:

گونه شناسی تحلیلی تفریحات سلجوقیان ایران (۴۳۱ - ۵۹۰ ق/۱۰۴۰ - ۱۱۹۴ م)

## محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ایران، دوره 15، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

## نویسندگان:

سلیمان حیدری - دانشیار گروه تاریخ دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

رضا دریکوندی - دانش آموخته دکتری ایران دوره اسلامی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

## خلاصه مقاله:

سلجوقیان به‌عنوان بنیانگذاران یکی از دیرپاترین و تاثیرگذارترین دودمان‌های تاریخ میانه ایران، تا قبل از دستیابی به قدرت، در قامت جنگاوران قبیله‌ای، تحت سیطره حکومت‌های غالباً ترک‌تبار بودند. آنان در این دوره نه‌تنها با برخی از گونه‌های تفریحی که نزد ترکان مرسوم بود، آشنایی داشتند، بلکه متناسب با نوع این تفریحات و وضعیت خود، برخی از این سرگرمی‌ها را نیز انجام می‌دادند. قدرت‌یابی این قوم در ایران، شرایط مناسبی را برای بهره‌مندی آنان از مزیت‌های قدرت همچون کامرانی و خوشگذرانی فراهم کرد. پژوهش پیش رو تلاش دارد، با استفاده از روش تاریخی، به شناسایی و تحلیل تفریحات سلطنتی این عصر بپردازد. دستاوردهای تحقیق نشان می‌دهد سران سلجوقی و سایر وابستگان به دربار این حکومت، با اتکا به سه مولفه قدرت، ثروت و فرهنگ غنی ایرانی اسلامی، به تلفیق گونه‌های تفریحی سابق با تفریحات رایج در ایران پرداختند و از تمام ظرفیت‌های تفریحاتی همچون شکار، طنزپردازی، سیر و سیاحت، اسب‌دوانی، چوگان و شطرنج به‌منظور نشاط‌افزایی و شادی‌آفرینی بهره بردند. میزان استقبال آنان از این تفریحات تحت تاثیر مولفه‌هایی مانند علایق شخصی، ثبات یا ناپایداری دوره حکمرانی، ماهیت گونه‌های تفریحی و مطابقت یا مغایرت این گونه‌ها با عرف جامعه و احکام اسلام بود.

## کلمات کلیدی:

سلجوقیان ایران، شکار، شطرنج، تیراندازی، چوگان، تفریحات

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1609994>

